

10 eller 15 Tdr., kun kan faa til saa meget, som er fornødent for at bringe hans samlede Areal op til 20 Tdr. Land eller 25 Tdr. Land, hvilken Grænse man nu vil sætte. Endvidere tilføjede jeg, som ogsaa den ærede Ordfører oplyste, at for saa vidt der er givet en Mand Støtte enten gennem Tilskud til Lettelse af Mergeltransport, eller — hvis man tager sig over at regne det ud, det ved jeg ikke — for saa vidt han som Interessent i et Mergelselskab har faaet Del i et Tilskud til Selskabet, til Forrentning af Laan, maa tilsvarende Beløb kunne fradrages; det er ikke sikkert, at det skal gøres, men det maa kunne blive et Led i Betingelserne, at denne Støtte, for saa vidt den kan udregnes, fradrages fra det Opdyrkningstilskud, som fremdeles vil være til Raadighed gennem „Hedebruget“. Saaledes er mit Standpunkt til denne Sag, og det er ikke noget nyt; men nu har det altsaa udformet sig gennem positive Forhandlinger med det højtærede Finansudvalg, og nu have baade den ærede Ordfører og jeg haft Lejlighed til at præcisere det, og saa er jeg vis paa, at denne Sag er bragt indenfor Rammer, hvor der kan udrettes overordentlig meget godt med forholdsvis smaa Midler, og uden at der i Fremtiden kan gaa saadanne Misbrug i Svang, som man har paastaet — jeg tror dog ikke med fuld Ret — ere gaaede i Svang.

Saa komme vi til Betænkningens Nr. 80 om Ordning af Sandflugtvæsenet i Almindelighed. Derom har der været ført Samraad, og jeg ved ikke andet at sige dertil end at henvise til mine Udtalelser ved første Behandling, som for øvrigt ogsaa den ærede Ordfører refererede til, idet disse faldt sammen med mine Udtalelser i Finansudvalget.

Angaaende Skovplantningens Fremme, det vil sige Tilskuddene til Hedeselskabet, maa jeg sige, at jeg er rede til en Forhandling, ja ikke blot det, men jeg venter paa, at der kommer en Forhandling i Stand mellem Finansudvalget og mig mellem anden og tredje Behandling, saaledes at det bliver muligt at finde en Form, hvorunder der kan indvindes noget af Tilskuddet til Smaa-plantninger og Hegn. Jeg vil ikke lægge Skjul paa, at jeg havde ventet, at der fra Hedeselskabets Side var kommet et Forslag til en Løsning under de vanskelige Forhold, der saaledes ere fremkomne for det ved Finanslovkommissionens Forslag og ved Finanslovforslagets Fremkomst herpaa Rigsdagen og den Udsigt, der er til, at der i alt Fald vil ske en stærk Beskæring af denne og andre Bevillinger; men noget saadant Forslag er ikke kommet undtagen for

Mergeltransportens Vedkommende. Det viste sig dér, at man kan finde frem ad andre Veje, som kunne give et tilfredsstillende Resultat, og saaledes at den finansielle Vinding, man har tilsigtet, dog bliver opnaaet. Det er heller ikke umuligt, at der, selv om Hedeselskabet ikke selv kan det, kunde findes Veje og Midler, hvorved et og andet kunde reddes med færre Penge end dem, der hidtil have været til Raadighed. Der har været Tale om, at Administrationsudgifterne med Hensyn til Bevillingerne til disse Smaa-plantninger og Hegn ere alt for store. Det kan jeg ikke sige noget om; Finansudvalget ved det heller ikke og har heller ikke sagt noget om det. Det er sikkert nok, at 11,000 Kr. for at administrere 70,000—80,000 Kr. er forholdsvis meget, men om det er for meget, det ved jeg ikke, thi Forholdet er det — det kan maaske lyde som et Paradoks, og det vil maaske skurre i adskillige Øren, naar jeg siger det —, at den Sag, det her gælder, godt i Fremtiden kunde tænkes fremhjulpen alene ved Administrationsbevillingen. Det, det her gælder om, er ikke saa meget det, at man faar sin Plante eller sine hundrede Planter nogle Øre billigere, men det, at denne Sag vokser sig endnu stærkere, end den allerede er, at Interessen for den vokser i videre og videre Kredse, og at Forstaaelsen af den kommer frem i videre og videre Kredse. Hertil skal Agitation og Organisation, og det er rimeligt, at der gaar et forholdsvis stort Beløb til at agitere og organisere, men jeg kan ikke udtale mig om, hvorvidt de 10—11,000 Kr. ere vel anvendte i saa Henseende. Det maa vi have nærmere Rede paa, hvis vi skulle kritisere det med Vægt. Men, som sagt, vi maa forhandle om det mellem anden og tredje Behandling, og faa vi ikke nogen Vejledning fra Hedeselskabets Side, saaledes som for Mergelens Vedkommende, maa vi se, hvordan vi kunne ordne det. Der er nok en Maade at gøre det paa, nemlig at sige, i Stedet for 80,000 faa de 40,000, og medens de før fik Planterne til halv Pris, faa de dem for Fremtiden til tre Fjerdedele af Prisen, men jeg vil ærligt indrømme, at det ikke for mig er nogen tilfredsstillende Udgang af denne Sag. Jeg vilde gerne have haft, at man var kommen ind paa at lægge nogle andre Synsmaader til Grund for denne Sag og dens videre Fremme end dem, der have været fulgte med Hensyn til de Penge, vi hidtil have haft. Naar Pengene blive færre, maa maaske ogsaa Metoden lægges noget om. Jeg har ikke til Hensigt at foreskrive Hedeselskabet andre og nye Baner og Veje, Hedeselskabet har gennem mere end en